

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.583/2016/3. szám

A Debreceni Ítéltábla Dr. Zádor Csaba (cím) ügyvéd által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - a Dr. Berényi Levente (cím) ügyvéd által képviselt alperes neve önálló bírósági végrehajtó (cím) alperes ellen egyéb közhatalom gyakorlásával okozott kár iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék I.P.20.315/2016/14. sorszámú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A **gazdasági társaság** (a továbbiakban: vevő) a 2004. július 26-án kelt adásvételi szerződéssel a **gazdasági társaság2**tól (a továbbiakban: adós) megvásárolta a Ny.-án kiadott, ... Megyében megjelenő **F., D. F.**, és a D.-ben kiadott, Megyében megjelenő **F. H.-B., C. F.**, és **D. F.** című lapokat, kiadói jogukat, sokszorosításuk és terjesztésük jogát, minden olyan jogot, amely a **F.** nevekhez és lapcímekhez kapcsolódik.

Az adós a 2004. október 7-i nyilatkozatával elállt az adásvételi szerződéstől. A vevő a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt pert indított az elállás érvénytelenségének a megállapítása iránt. A Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.122/2009/5. számú, 2009. július 3-án hozott jogerős ítéletével helybenhagyta a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 5.G.40.120/2008/27. számú, az elállás jogellenességét megállapító ítéletét.

Az adós (névváltozás folytán a **gazdasági társaság3**) ellen a fenti időszakban több végrehajtás is folyt. A vevő javára V.121/2006., a felperes javára V.103/2007. szám alatt folyamatban volt végrehajtási eljárásokban az alperes az adós tulajdonaként lefoglalta a **F.** című időszaki lappal kapcsolatos jogokat, és arra több sikertelen árverést tűzött ki. Az alperes végrehajtó intézkedései ellen a vevő az adásvételi szerződéssel megszerzett tulajdonjogára hivatkozva mindannyiszor végrehajtási kifogással élt. A Nyíregyházi Városi Bíróság a végrehajtási kifogásait és végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmeit jogerősen elutasította.

Az alperes 2007. november 14-én V.103/2007/10. szám alatt foganatosított végrehajtási cselekményével a felperes, mint végrehajtást kérő ajánlatát elfogadva a **F.** című időszaki lap tulajdonjogára megállapította a tulajdonszerzését. A felperes ekkor végrehajtási költségként az

alperes 1046532 sorszámú végrehajtási bevételi bizonylata szerint "végrehajtási költség, kamara" jogcímen 4 485 883 forintot fizetett be.

A Kulturális Örökség Minisztériuma az alperes bejelentése alapján a lapnyilvántartásban a felperes megszerzését 2007. december 6-án átvezette. A felperes 2008. január 10-én keletkezett adásvételi szerződéssel lap alapítói, szerkesztőségvezetői és kiadói jogait eladta a p.-i székhelyű **gazdasági társaság**4 cégnek, a változást a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a lapnyilvántartáson átvezette.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a vevő végrehajtási kifogása folytán 2008. április 8-án hozott 2.Pkf.20.433/2008/62. számú végzésével felfüggesztette a V.103/07. és a kapcsolódó végrehajtási eljárásokat, majd a 2010. április 8-án hozott 2.Pkf.20.400/2010/3. számú végzésével a fellebbezéssel támadott elsőfokú végzéseket hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Indokolása szerint a vevő által indított per eredményeként megdőlt az, hogy a végrehajtó eljárása törvényes. Az intézkedése törvénysértő annyiban, hogy nem az adós, hanem a 2004. július 26-tól kezdődően a vevő tulajdonát képező időszakos napilapot foglalta le. A megismételt eljárásban a Nyíregyházi Városi Bíróság 2010. szeptember 13-án hozott 1601.B.6.Vh.715/2007/47., 192/2007/28. számú végzésében a vevő végrehajtási kifogásainak helyt adott, a F. című időszaki lapot valamennyi végrehajtási ügyben a foglalás alól feloldotta és a végrehajtónak a lap értékesítése végett foganatosított valamennyi, így a 106.V.0103/2007/10. számon 2007. november 14-én foganatosított intézkedését is, megsemmisítette. A végzést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. január 5-én hozott 2.Pkf.22.218/2010/2. számú végzésével helybenhagyta.

A felperes a módosított keresetében a 2007. november 14-én végrehajtási költségként befizetett 4 485 883 forintból a jogtalannak tartott 3 734 902 forint és a 2007. november 14-től járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A károkozás időpontjául 2011. január 5-ét jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy az alperes törvénysértően járt el, amikor a F. című időszaki lapot végrehajtás alá vonta, a bíróság azt az intézkedését is megsemmisítette, mellyel a lapot a tulajdonába adta. Azon az alperes bíróság által megállapított törvénysértése miatt, önhibáján kívül nem szerezhette tulajdonjogot. Az alperest csak 750 981 forint, a 0106.V.0103/07/11. számú ügyben kiállított díjjegyzék szerinti összeg illette meg behajtási jutalék nélkül.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a végrehajtási költséget jogszerűen számolta fel, a felperes a befizetett összeggel kapcsolatban kifogással nem élt. A végrehajtói cselekmény megsemmisítése a felperes tulajdonjogát nem érintette, kár a megsemmisített intézkedés miatt nem érte, a F. című lapcsaládnak a Lapnyilvántartó adatai szerint jelenleg is tulajdonosa.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, a felperest 134 000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Az ítéletének az indokolásában a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 236. § (1), a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1), 349. § (1) bekezdése felhívásával rámutatott arra, hogy a közhatalmi feladatot ellátó önálló bírósági végrehajtó a működése körében, illetve az eljárása során okozott károkért saját személyében felel. A felelősségét csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas, rendes jogorvoslati lehetőségeket - végrehajtás foganatosításával kapcsolatosan a kifogást (217. §) vagy a fellebbezést (218. §) - igénybe vette.

Ezért elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes a rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette-e és az alkalmas volt-e a kár elhárítására. Megállapította, hogy a sérelmezett 2007. november 14-én foganatosított cselekményei kapcsán az alperes a 10. sorszámú jegyzőkönyvben a jogorvoslat lehetőségéről tájékoztatást nyújtott. A felperesnek lehetősége volt végrehajtást kérő félként, más ügyben érdekeltként a befizetett 4 485 883 forint végrehajtási költséget, az elszámolást, a behajtási jutalékot kifogással megtámadni. A felperes élhetett volna végrehajtási kifogással amiatt is, hogy az alperes elmulasztotta a tájékoztatást, vagy nem állított ki a bevételi bizonylathoz díjjegyzéket, vagy a kapcsolódó végrehajtási eljárásokban felmerült végrehajtási költséget jogszerűtlenül fizettette meg vele, ahogyan minden egyéb végrehajtási költséggel kapcsolatos tevékenysége vagy mulasztása esetén is.

Ezt a rendes jogorvoslati lehetőséget a felperes elmulasztotta igénybe venni, pedig ezzel a végrehajtási költséggel kapcsolatos sérelmei ténylegesen orvosolhatók lettek volna. Nincs jelentősége annak, hogy miért, milyen körülmény miatt nem élt jogorvoslattal, csak az bír jelentőséggel, hogy nem tette. A kártérítési per bíróságának nincs hatásköre arra, hogy azokat a felperesi kifogásokat vizsgálja, melyeket külön eljárásban kellett volna érvényesítenie. A költségfizetés tartalma és jogszerűsége tekintetében lehetséges jogorvoslatot nem pótolja az, hogy a Nyíregyházi Járásbíróság évekkel későbbi végzései ellen fellebbezett.

Ezért az elsőfokú bíróság a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslat elmulasztása miatt, a kártérítésnek a Ptk. 349. § (1) bekezdésében írt speciális feltétele hiányában, a kereset elutasította. Erre figyelemmel érdemben nem vizsgálta a Ptk. 339. § (1) bekezdés szerinti feltételeket, azt, hogy volt-e jogellenes, felróható magatartása a végrehajtónak, keletkezett-e és milyen összegű kára a felperesnek, van-e okozati összefüggés a felróható magatartás és a kára között.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése, a mértékéről a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pont és (6) bekezdés alapján határozott.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte, az alperest 3 734 902 forint és 2011. január 11-től kamat megfizetésére kérte kötelezni. Az indokolása szerint az elsőfokú bíróság szerint elmulasztott rendes jogorvoslat igénybevétele fel sem merülhetett. 2011. január 11-ig, a végrehajtó intézkedéseit megsemmisítő végzések jogerőre emelkedéséig joggal bízhatott azok hatályában. Ugyanakkor a Nyíregyházi Városi Bíróság 1601.B6.Vh.715/2007/47. és 192/2007/28. számú végzéseit megfellebbezte. Az elsőfokú ítélet tévesen hivatkozott a Vht. 217. § (1)-(3) bekezdéseire, mivel a kára rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, azokat objektíve nem vehette igénybe.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróság érdemi döntésével, azonban annak jogi indokolását csak részben osztotta.

Az államigazgatási, illetve a bírósági jogkörben okozott károk megtérítésére akkor kerülhet sor, ha a kártérítési felelősségnek a Ptk. 349. § (1) bekezdésben szabályozott különös és a Ptk. 339. § (1) bekezdésben szabályozott általános feltételei fennállnak. A Vht. 225. § (1) és (2) bekezdése alapján a végrehajtás elrendelését és foganatosítását végző önálló bírósági végrehajtó eljárása - mint polgári nemperes eljárás - a bíróság eljárásával azonos. A Ptk. 349. § (1) és (2) bekezdése alapján a bírósági, így a végrehajtó jogkörben okozott kárért való felelősséget is csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A kár elhárítására alkalmas

rendes jogorvoslat elmulasztása önmagában kizárja a kárfelelősség egyéb, általános feltételeinek az érdemi vizsgálatát.

Annyiban alapos a felperes fellebbezése, hogy az állított és a perben érvényesített kára a végrehajtási eljárásban rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható.

A végrehajtónak a felperes tulajdonszerzését eredményező intézkedéseit megsemmisítő bírósági végzések ellen a fellebbezés jogát gyakorolta. Annak eredménytelen volta után pedig 2007. november 14-én befizetett végrehajtási költséget már nem támadhatta rendes jogorvoslattal. Az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott Vht. akkor hatályos 217. § (3) bekezdés alapján a végrehajtó intézkedésétől számított 6 hónap eltelte után nem lehetett végrehajtási kifogást előterjeszteni, és e határidő elmulasztása miatt igazolásnak sem volt helye. Annyiban helytállóak az elsőfokú bíróság indokai, hogy az intézkedés későbbi megsemmisítésétől függetlenül állított összezszerűségi hiba rendes jogorvoslattal orvosolható lett volna, ezt a felperes valóban elmulasztotta.

A fentiekre tekintettel vizsgálni kellett a kárfelelősség Pp. 339. § (1) bekezdésben foglalt általános és konjunktív feltételeinek az együttes fennállását, azt, hogy a felperest az alperes nem vitathatóan törvénysértő intézkedésével közvetlen ok-okozati összefüggésben érte-e kár.

A felperes a kártérítési keresetét arra alapította, hogy az alperes törvénysértése következtében nem szerzett tulajdonjogot. A károkozás elsődleges jogkövetkezményeként, az eredeti állapot helyreállításaként kérte az általa 2007. november 14-én befizetett összeg részbeni visszafizetésére kötelezni az alperest. Az alperes az ellenkérelmében a Ptk. 120. § (1) bekezdésére hivatkozással helyesen védekezett azzal, hogy a felperest nem érte kár.

A felperes tulajdonjogot végrehajtási eljárás eredményeként, az árveréssel történő tulajdonszerzéssel egy tekintet alá eső eredeti módon, a vételár kifizetésével szerezte meg. A Vht. 127. § (3) bekezdésével összhangban rendelkező Ptk. 120. § (1) bekezdés értelmében a jóhiszeműen szerző tulajdonossá válik, tekintet nélkül arra, hogy korábban ki volt a tulajdonos, a végrehajtó intézkedésének a megsemmisítése a megszerzett tulajdonjogát nem érinti (BH1994. 680., EBH2004. 1045.).

A felperes tehát az alperes utóbb törvénysértőnek ítélt intézkedése folytán vagyoni hátrányt nem szenvedett, kára nem keletkezett, a végrehajtási eljárásban megszerzett tulajdonjogát nem veszítette el. Az eladó adós elállása jogellenességének a jogerős megállapítását követően a vevő volt az, aki a felperes rosszhiszemű tulajdonszerzésére hivatkozással tulajdoni igényt érvényesíthetett, kérhette annak a megállapítását, hogy a felperes tulajdonszerzése érvénytelen, azaz nem szerezte meg a F. c. időszaki lap tulajdonjogát. Ezt a pert azonban a Nyíregyházi Törvényszék a perben becsatolt 5.P.21.523/2011/6. sorszámú végzésével megszüntette.

A fent kifejtett indokai alapján az ítéletábra a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pont alapján tárgyaláson kívül hozott határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét, részben eltérő jogi indokolással, a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a fellebbezés tárgyaláson kívül történt elbírálása miatt az oldalán perköltség nem merült fel. Ezért az eredménytelenül fellebbező felperest az ítéletábra az alperes javára fellebbezési költségben nem marasztalta. A felperes a fellebbezésén illetékbélyeggel a fellebbezési illetéket megfizette.

D e b r e c e n, 2016. október 26.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottilia s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -